

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

درنگی در معنای اصلی کلمه «امیرالمؤمنین» و ویژگی «یدالله» بودن حضرت

قسمت هشتم؛ سحر شنبه ۱۳ اردیبهشت ۹۹

سوره بقره - آیه ۲۶۰

وَ إِذْ قَالَ اِبْرٰهِيْمُ رَبِّ اُرِنِيْ كَيْفَ تُحْيِي الْمَوْتٰى قَالَ اَوْ لَمْ تُؤْمِنْ قَالَ بَلٰى وَ لٰكِنْ لِيَطْمَئِنَّ قَلْبِيْ
قَالَ فَخُذْ اَرْبَعَةً مِّنَ الطَّيْرِ فَصُرْهُنَّ اِلَيْكَ ثُمَّ اجْعَلْ عَلٰى كُلِّ جَبَلٍ مِّنْهُنَّ جُزْءًا ثُمَّ ادْعُهُنَّ
يٰٓاَتِيْنَكَ سَعْياً وَ اعْلَمَنَّ اَنَّ اللّٰهَ عَزِيْزٌ حَكِيْمٌ

و یاد کن هنگامی را که ابراهیم گفت: پروردگارا، به من بنمای که چگونه مردگان را زنده می‌کنی؟ فرمود: آیا علاوه بر ندانستن چگونگی آن، ایمان نیز نیاورده‌ای؟ گفت: چرا، ولی پرسیدم تا دلم آرام گیرد. فرمود: چهار پرنده از این پرندگان را بگیر، سپس آنها را در حالی که با خود مانوس ساخته‌ای بکش و قطعه‌قطعه کن، آن‌گاه بر هرکوهی بخشی از آنها را قرار ده، سپس آنها را فراخوان که شتابان به سوی تو می‌آیند، و بدان که خداوند مقتدری است که هیچ‌چیز از او پنهان نیست و حکیمی است که همه کارهایش براساس حکمت است

سوره مائده - آیه ۱۱۰

اِذْ قَالَ اللّٰهُ يَا عِيسٰى ابْنَ مَرْيَمَ اذْكُرْ نِعْمَتِيْ عَلٰىكَ وَ عَلٰى وَالِدَتِكَ اِذْ اٰتٰتَكَ رُوْحَ الْقُدُسِ تَكْلِمًا
النَّاسِ فِي الْمَهْدِ وَ كَهْلًا وَ اِذْ عَلَّمْتُكَ الْكِتٰبَ وَ الْحِكْمَةَ وَ التَّوْرٰةَ وَ الْاِنْجِيْلَ وَ اِذْ تَخْلُقُ مِّنَ
الطَّيْنِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ بِاٰذْنِيْ فَتَنْفُخُ فِيْهَا فَتَكُوْنُ طَيْرًا بِاٰذْنِيْ وَ نُبْرِئُ الْاَكْمَةَ وَ الْاَبْرَصَ بِاٰذْنِيْ وَ اِذْ
تُخْرِجُ الْمَوْتٰى بِاٰذْنِيْ وَ اِذْ كَفَفْتُ بَنِيْ اِسْرٰئِيْلَ عَنكَ اِذْ جِئْتَهُمْ بِالْبَيِّنٰتِ فَقَالَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا
مِنْهُمْ اِنْ هٰذَا اِلَّا سِحْرٌ مُّبِيْنٌ

زمانی [را یاد کن] که خدا به عیسی، پسر مریم گفت: نعمت مرا که بر تو و مادرت ارزانی داشتم به یاد آور، آن گاه که تو را به وسیله «روح القدس» تأیید کردم، که با مردم در حالی که نوزادی در گهواره بودی و هنگامی که میانسال شدی سخن می گفتم؛ و نعمت مرا به یاد آور، آن گاه که به تو کتاب آسمانی و حکمت و تورات و انجیل آموختم، و آن گاه که به اذن من از گل چیزی همانند شکل پرندگان می ساختی و در آنها می دمیدی پس به اذن من پرندگانی می شدند، و کور مادرزاد و کسی را که دچار پستی بود به اذن من بهبودی می بخشیدی، و آن گاه که مردگان را به اذن من از گور زنده بیرون می آوردی، و آن گاه که شر بنی اسرائیل را از تو بازگرداندم، هنگامی که آن معجزات را برایشان آوردی، پس کسانی از آنان که کفر ورزیدند گفتند: این جز جادویی آشکار نیست.

سوره آل عمران - آیه ۴۹

و رَسُولًا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ أَيُّ قَدْ جِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ أَيُّ أَخْلَقْتُ لَكُمْ مِنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ فَانْفُخْ فِيهِ فَيَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِ اللَّهِ وَ أُبْرِئُ الْأَكْمَهَ وَ الْأَبْرَصَ وَ أُحْيِي الْمَوْتَىٰ بِإِذْنِ اللَّهِ وَ أَنْبِئُكُمْ بِمَا تَأْكُلُونَ وَ مَا تَدْخُرُونَ فِي بُيُوتِكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

و پیامبری است که به سوی بنی اسرائیل فرستاده خواهد شد با این سخن که من با نشانه‌ای از جانب پروردگارتان [که رسالت مرا تأیید می کند] نزد شما آمده‌ام. من از گل برای شما چیزی همانند شکل پرندگان می سازم و در آنها می دمم پس به اذن خدا پرندگانی می شوند، و کور مادرزاد و کسی را که دچار پستی است، بهبودی می بخشم، و به اذن خدا مردگان را زنده می کنم، و شما را از آنچه خواهید خورد و از آنچه در خانه‌هایتان ذخیره می کنید خبر می دهم. قطعاً در اینها برای شما اگر مؤمن باشید نشانه‌ای است

✓ دست خدا

يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا يَعْسُوبَ الدِّينِ وَ قَائِدَ الْعُرِّ الْمُحَجَّلِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا
بَابَ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا عَيْنَ اللَّهِ النَّاطِرَةَ، **و يَدَهُ الْبَاسِطَةَ**، وَ أُذُنَهُ الْوَاعِيَةَ، وَ حِكْمَتَهُ
الْبَالِغَةَ، وَ نِعْمَتَهُ السَّابِعَةَ ...

المزار الكبير (لابن المشهدي)، ص: ٢١٧ (زيارة مطلقه ششم مفاتيح)

صفوان جمال از امام صادق عليه السلام نقل میکند که هنگام زیارت امیرالمومنین علیه
السلام بگویند: ای امیرمومنان! سلام بر تو ای پیشوای دین و پیشروی آبروداران. سلام بر
تو ای درگاه الهی. سلام بر تو ای دیده ی بینای خداوند، و دست گشوده او، و گوش شنوا
و نگهدارنده ی راز او، و حکمت رسا و کامل او، و نعمت وافرش ...

✓ طریق معرفت الله تبارک و تعالی

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ بْنِ أَحْمَدَ بْنِ الْوَلِيدِ رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ الْحَسَنِ بْنِ
أَبَانَ عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ عَنِ النَّضْرِ بْنِ سُوَيْدٍ عَنِ ابْنِ سِنَانَ عَنِ أَبِي بَصِيرٍ عَنِ أَبِي عَبْدِ
اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ قَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي خُطْبَتِهِ :

أَنَا الْهَادِي وَ أَنَا الْمُهْتَدِي وَ أَنَا أَبُو الْيَتَامَى وَ الْمَسَاكِينِ وَ زَوْجُ الْأَرَامِلِ وَ أَنَا مَلْجَأُ كُلِّ ضَعِيفٍ وَ
مَأْمَنُ كُلِّ خَائِفٍ وَ أَنَا قَائِدُ الْمُؤْمِنِينَ إِلَى الْجَنَّةِ وَ أَنَا حَبْلُ اللَّهِ الْمَتِينُ وَ أَنَا عُرْوَةُ اللَّهِ الْوُثْقَى وَ
كَلِمَةُ التَّقْوَى وَ أَنَا عَيْنُ اللَّهِ وَ لِسَانُهُ الصَّادِقُ وَ يَدُهُ وَ أَنَا جَنْبُ اللَّهِ الَّذِي يَقُولُ أَنْ تَقُولَ
نَفْسُ يَا حَسْرَتِي عَلَى مَا فَرَّطْتُ فِي جَنْبِ اللَّهِ **وَ أَنَا يَدُ اللَّهِ الْمَبْسُوطَةُ عَلَى عِبَادِهِ بِالرَّحْمَةِ وَ
الْمَغْفِرَةِ وَ أَنَا بَابُ حِطَّةٍ مَنْ عَرَفَنِي وَ عَرَفَ حَقِّي فَقَدْ عَرَفَ رَبَّهُ لِأَنِّي وَصِيُّ نَبِيِّهِ فِي أَرْضِهِ وَ
حُجَّتُهُ عَلَى خَلْقِهِ لَا يُنْكَرُ هَذَا إِلَّا رَادًّا عَلَى اللَّهِ وَ رَسُولِهِ.**

التوحيد (للصدوق)، ص: ١٦٥

امیرالمومنین علیه السلام در خطبه ی خویش فرمودند: من هستم راهنما و ره یافته. منم پدر یتیمان و مستمندان، و سرپرست بیوه زنان. پناهگاه ناتوانان و پشیمانان ستمدیدگانم. پیشروی مومنان به سوی بهشتم؛ ریسمان محکم الهی، استوارترین دستاویز خداوند و روح تقوی هستم. دیده ی حضرت حق، زبان صادقش، دست او و طاعتش من هستم، همانکه در قرآن میفرماید: تا مبادا کسی در قیامت بگوید: دریغاکه در طاعت خدا کوتاهی ورزیدم. دست گشوده رحمت و مغفرت الهی و دروازه ریزش گناهانم. هر آنکه مرا و حقم را بشناسد، خدا را شناخته است، زیرا من وصی پیامبرش در زمین و حجتش بر آفریدگانش هستم. هر کس منکر این شود، خدا ور سولش را منکر شده است.

السَّلَامُ عَلَى اسْمِ اللَّهِ الرَّضِيِّ، وَوَجْهِهِ الْمُضِيِّ، وَجَنْبِهِ الْعَلِيِّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

المزار الكبير (لابن المشهدي)، ص: ۲۱۸ (زیارت مطلقه ششم مفاتیح)

امام صادق علیه السلام در زیارت امیرالمومنین علیه السلام می فرمایند: سلام بر نام پسندیده خدا و چهره ی تابان او و هم نشین والایش. و رحمت و برکات الهی بر او باد.

✓ واسطه فیض

الْحُسَيْنُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنْ مُعَلَّى بْنِ مُحَمَّدٍ عَنِ الْوَشَاءِ عَنْ أَحْمَدَ بْنِ عُمَرَ قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا الْحَسَنِ عَلَيْهِ السَّلَامَ لِمَ سُمِّيَ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامَ قَالَ لِأَنَّهُ يَمِيرُهُمُ الْعِلْمَ أَمَا سَمِعْتَ فِي كِتَابِ اللَّهِ " وَنَمِيرُ أَهْلَنَا " (سوره يوسف آیه ۶۵)

- وَ فِي رِوَايَةٍ أُخْرَى قَالَ: لِأَنَّ مِيرَةَ الْمُؤْمِنِينَ مِنْ عِنْدِهِ يَمِيرُهُمُ الْعِلْمَ.

الكافي (ط - الإسلامية)، ج ۱، ص: ۴۱۲

احمد بن عمر گوید: از حضرت ابو الحسن علیه السلام پرسیدم، چرا آن حضرت، امیر المؤمنین علیه السلام نامیده شد؟ فرمود: زیرا او مؤمنین را طعام و آذوقه علمی می دهد. مگر نشنیده ای که خداوند در کتابش می فرماید: «و ما خانواده خود را طعام میدهم».

و در روایت دیگر است که فرمود: زیرا خوراک مؤمنین از جانب اوست، او بآنها خوراک دانش میدهد.

✓ لقبی الهی قبل از خلقت

سَهْلُ بْنُ زِيَادٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْوَلِيدِ قَالَ سَمِعْتُ يُوسُفَ بْنَ يَعْقُوبَ عَنْ سِنَانَ بْنِ طَرِيفٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ يَقُولُ قَالَ: إِنَّا أَوْلُ أَهْلِ بَيْتِ نَوَّةَ اللَّهِ بِأَسْمَائِنَا إِنَّهُ لَمَّا خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ أَمَرَ مُنَادِيًا فَنَادَى أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ثَلَاثًا أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ ثَلَاثًا أَشْهَدُ أَنَّ عَلِيًّا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ حَقًّا ثَلَاثًا.

الكافي (ط - الإسلامية)، ج ۱، ص: ۴۴۱

امام صادق علیه السلام فرمودند: ما نخستین خاندانی هستیم که خدا نام ما را بلند آوازه ساخت، چون خدا آسمانها و زمین را آفرید بمنادی دستور داد تا فریاد زند: گواهی دهم که شایسته پرستشی جز الله تبارک و تعالی نیست- سه بار- گواهی دهم که محمد صلی الله علیه و آله رسول خداست- سه بار- گواهی دهم که علی از روی حق امیر مؤمنانست- سه بار-.

✓ لقبی اختصاصی

مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ قَالَ حَدَّثَنِي إِسْحَاقُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ الدِّينَوْرِيُّ عَنْ عُمَرَ بْنِ زَاهِرٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: سَأَلَهُ رَجُلٌ عَنِ الْقَائِمِ يُسَلَّمُ عَلَيْهِ بِأَمْرِ الْمُؤْمِنِينَ قَالَ لَا ذَاكَ اسْمٌ سَمَى اللَّهُ بِهِ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ لَمْ يُسَمَّ بِهِ أَحَدٌ قَبْلَهُ وَلَا يَتَسَمَّى

بِهِ بَعْدَهُ إِلَّا كَافِرٌ قُلْتُ جُعِلْتُ فِدَاكَ كَيْفَ يُسَلِّمُ عَلَيهِ قَالَ يَقُولُونَ السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَقِيَّةَ اللَّهِ
ثُمَّ قَرَأَ « بَقِيَّتُ اللَّهِ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ » (سوره هود آیه ۸۶)

الکافی (ط - الإسلامية)، ج ۱، ص: ۴۱۱

عمر بن زاهر گوید: مردی از امام صادق علیه السلام پرسید: آیا بامام قائم عجل الله تعالى فرجه الشریف با لقب امیرالمومنین سلام می کنند؟ فرمود: نه، آن نام را خدا مخصوص امیر المؤمنین (علی بن ابی طالب) علیه السلام نموده، پیش از او کسی بدان نام، نامیده نشده و بعد از او هم جز کافر آن نام را بر خود نبندد. عرض کردم: قربانت پس چگونه بر او سلام کنند؟ فرمود: میگویند: السلام عليك يا بقية الله ! سپس این آیه را قرائت فرمود: «اگر مؤمن هستید بقیة الله برای شما بهتر است»

✓ معلم انبیاء

فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: يَا جَارُودُ لَيْلَةٌ أُسْرِي بِي إِلَى السَّمَاءِ أَوْحَى اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ إِلَيَّ أَنْ سَلَّ مَنْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رُسُلِنَا عَلَى مَا بُعِثُوا؟ فَقُلْتُ: **عَلَى مَا بُعِثْتُمْ؟ فَقَالُوا:**
عَلَى نُبُوتِكَ وَوَلَايَةِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ وَالأئِمَّةِ مِنْكُمْ

مقتضب الأثر في النص على الأئمة الإثني عشر، النص، ص: ۳۸

رسول خدا صلی الله علیه وآله فرمودند: ای جارود، شبی که به معراج رفته بودم، خدای عزوجل فرمود: از پیامبران پیشین بپرس: بر چه چیزی مبعوث شدند؟ همگی پاسخ دادند: بر نبوت تو و ولایت علی بن ابی طالب و امامان از نسل شما.

✓ در دنیا و آخرت ید الله است

وَ جَاءَ فِي تَفْسِيرِ قَوْلِهِ تَعَالَى وَ سَقَاهُمْ رَبُّهُمْ يَغْنِي سَيِّدَهُمْ عَلِيٌّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ.

مناقب آل ابی طالب علیهم السلام (لابن شهر آشوب)، ج ۲، ص: ۱۶۲

در تفسیر آیه 21، سوره انسان « پروردگارشان به آنان شرابی می‌نوشاند که هرپلیدی را از آنان می‌زداید » فرمودند: خداوند بدست سرور بهشتیان، علی بن ابی طالب می‌نوشاند.

✓ ذکر امیرالمومنین علیه السلام ذکر الله تبارک و تعالی است

عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ بْنِ خَالِدٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ فَضَالَةَ بْنِ أَيُّوبَ عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي حَمْزَةَ قَالَ سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ يَقُولُ شِيعَتُنَا الرُّحَمَاءُ بَيْنَهُمُ الَّذِينَ إِذَا خَلَوْا ذَكَرُوا اللَّهَ إِنَّ ذِكْرَنَا مِنْ ذِكْرِ اللَّهِ إِنَّا إِذَا ذُكِرْنَا ذُكِرَ اللَّهُ وَإِذَا ذُكِرَ اللَّهُ ذُكِرَ الشَّيْطَانُ.

الکافی (ط - الإسلامیة)، ج ۲، ص: ۱۸۶

ابن ابی حمزه گوید: شنیدم امام صادق علیه السلام می‌فرمود: شیعیان ما با یکدیگر مهربانند، چون خلوت کنند، خدا را یاد کنند، چرا که یاد ما یاد خداست. هر گاه ما یاد شویم خدا یاد شود و چون دشمن ما یاد شود، شیطان یاد شود.

✓ امام روح عالم است

يُطِيعُهُ الْعَنْصَرُ طَاعَةَ الْجَسَدِ * لِلنَّفْسِ فَالْكُلُّ كَجَسْمِهِ يُعَدُّ

منظومه سبزواری ج ۵ ص ۲۴۹

حاجی سبزواری رحمه الله میگوید: عنصر این عالم در اطاعت از فرمان امام، مانند بدن شخص میگردد. همه ی این جهان مانند بدن او و او - باذن الله - روح کلی این عالم می گردد.

✓ واسطه فیض بر انبیاء

السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا مَنْ شَرَّفَتْ بِهِ مَكَّةُ وَ مِئَى ... السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا مَنْ أَنْجَى اللَّهُ سَفِينَةَ نُوحٍ
بِاسْمِهِ وَ اسْمِ أَخِيهِ حَيْثُ التَّظَمَ الْمَاءُ حَوْلَهَا وَ طَمَى السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا مَنْ تَابَ اللَّهُ بِهِ وَ
بِأَخِيهِ عَلَى آدَمَ إِذْ عَوَى

المزار الكبير (لابن المشهدي)، ص: ۲۰۷

سلام بر تو ای کسی که شرافت مکه و منی از اوست سلام بر تو ای کسی که خداوند
کشتی نوح را به نام او و برادرش، از طوفان نجات داد . سلام بر تو ای کسی که خداوند
توبه آدم را به آبروی او و برادرش پذیرفت.

✓ حقیقت زیارت

وَ رَوَى سُلَيْمَانُ بْنُ عَيْسَى عَنْ أَبِيهِ قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ كَيْفَ أَرْوُكَ وَ لَمْ
أَقْدِرْ عَلَى ذَلِكَ؟ قَالَ قَالَ لِي يَا عَيْسَى إِذَا لَمْ تَقْدِرْ عَلَى الْمَجِيءِ فَإِذَا كَانَ يَوْمَ الْجُمُعَةِ
فَاغْتَسِلْ أَوْ تَوَضَّأْ وَ اصْعَدْ إِلَى سَطْحِكَ وَ صَلِّ رَكَعَتَيْنِ وَ تَوَجَّهْ نَحْوِي فَإِنَّهُ مَنْ زَارَنِي فِي
حَيَاتِي فَقَدْ زَارَنِي فِي مَمَاتِي وَ مَنْ زَارَنِي فِي مَمَاتِي فَقَدْ زَارَنِي فِي حَيَاتِي.

کامل الزیارات، النص، ص: ۲۸۸

سلیمان بن عیسی گوید به امام صادق علیه السلام عرض کردم: اگر قادر به دیدار
حضوری شما نباشم، چگونه شما را زیارت کنم؟ امام فرمودند: ای عیسی اگر قادر به
آمدن نیستی، در روز جمعه غسل کن و یا وضو بگیر، آنگاه به پشت بام برو و دو رکعت
نماز بگزار و توجّهت را به سوی ما قرار بده. همانا هرکس مرا در حیاتم زیارت کند، پس به
تحقیق مرا پس از شهادتم زیارت کرده، و هرکس مرا پس از شهادتم زیارت کند پس به
تحقیق مرا در زمان حیاتم زیارت کرده است.

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: مَنْ زَارَنِي فِي حَيَاتِي أَوْ بَعْدَ مَوْتِي فَقَدْ زَارَ اللَّهَ تَعَالَى

عيون أخبار الرضا عليه السلام، ج ۱، ص: ۱۱۵

رسول خدا صلی الله علیه وآله فرمودند: هر آنکس مرا در حیاتم یا پس از شهادتم زیارت کند، پس به تحقیق خداوند تعالی را زیارت کرده است. (یعنی در اوج کانون توجه رحمت خدا قرار میگیرد.)

✓ امام پر از مهر و عاطفه است

مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ سَلَمَةَ بْنِ الْخَطَّابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْخَطَّابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ سِنَانٍ عَنْ مِسْمَعٍ عَنْ يُونُسَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ عَنْ حَنَانٍ عَنْ أَبِيهِ قَالَ قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ يَا سَدِيرُ تَزُورُ قَبْرَ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي كُلِّ يَوْمٍ قُلْتُ جُعِلْتُ فِدَاكَ لَا قَالَ **فَمَا أَجْفَاكُمْ** قَالَ فَتَزُورُونَهُ فِي كُلِّ جُمُعَةٍ قُلْتُ لَا قَالَ فَتَزُورُونَهُ فِي كُلِّ شَهْرٍ قُلْتُ لَا قَالَ فَتَزُورُونَهُ فِي كُلِّ سَنَةٍ قُلْتُ قَدْ يَكُونُ ذَلِكَ قَالَ يَا سَدِيرُ **مَا أَجْفَاكُمْ لِلْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ** أَمَا عَلِمْتَ أَنَّ لِلَّهِ عَزَّ وَجَلَّ أَلْفَ أَلْفِ مَلِكٍ شُعْتُ غُبْرٌ يَبْكُونَ وَ يَزُورُونَ لَا يَفْتُرُونَ وَ مَا عَلَيْكَ يَا سَدِيرُ أَنْ تَزُورَ قَبْرَ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي كُلِّ جُمُعَةٍ خَمْسَ مَرَّاتٍ وَ فِي كُلِّ يَوْمٍ مَرَّةً ؟ قُلْتُ جُعِلْتُ فِدَاكَ إِنَّ بَيْنَنَا وَ بَيْنَهُ فَرَسِخٌ كَثِيرَةٌ فَقَالَ لِي اضْعُدْ فَوْقَ سَطْحِكَ ثُمَّ تَلْتَفِتْ يَمَنَةً وَ يَسْرَةً ثُمَّ تَرَفِّعْ رَأْسَكَ إِلَى السَّمَاءِ ثُمَّ انْحَ نَحْوَ الْقَبْرِ وَ تَقُولُ- السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ السَّلَامُ عَلَيْكَ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ تُكْتَبُ لَكَ رَوْزَةٌ وَ الزَّوْرَةُ حَجَّةٌ وَ عُمْرَةٌ قَالَ سَدِيرٌ فَرَبَّمَا فَعَلْتُ فِي الشَّهْرِ أَكْثَرَ مِنْ عِشْرِينَ مَرَّةً.

الكافي (ط - الإسلامية)، ج ۴، ص: ۵۸۹

سَدِيرُ گُفْتُ: حَضْرَتِ صَادِقِ عَلَيْهِ السَّلَامُ بِهِ مِنْ فَرْمُودِ: اَي سَدِيرِ، اَيَا هَر رُوزِ قَبْرِ حُسَيْنِ بِنِ عَلِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ رَا زِيَارَتِ مِي كُنِي؟ عَرَضِ كَرْدَمِ: خَيْرِ، پَدَرِ وَ مَادَرَمِ بَغْدَايَتَانِ. فَرْمُودِ: چَقْدَرِ شَمَا جَفَاكَرِيدِ! وَ سِپَسِ فَرْمُودِ: هَر هَفْتِه زِيَارَتِ مِي كُنِيدِ؟ عَرَضِ كَرْدَمِ: خَيْرِ، فَرْمُودِ:

هر ماه زیارت می کنید؟ عرض کردم: خیر، فرمود: هر سال زیارت می کنید؟ عرض کردم: گاهی زیارت می کنیم. فرمود: ای سدیر، چقدر به حسین علیه السلام جفا می کنید! آیا نمی دانی خداوند دو میلیون فرشته ژولیده موی و خاک آلود دارد که همیشه بر حسین بن علی علیه السلام گریه میکنند و قبر او را زیارت می کنند و خسته نمی شوند؟ ای سدیر، چرا خود را مقید نمی سازی که هر جمعه پنج بار و هر روز یک بار قبر حسین بن علی علیه السلام را زیارت کنی؟ عرض کردم: بین ما و قبر او فرسخ ها فاصله است! فرمود: به بلندی برو، به سمت راست و چپ خود توجه کن، سرت را سوی آسمان کن و سپس به سوی قبر حسین بن علی علیه السلام توجه کن و بگو:

« السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ »

اگر چنین کنی، برای تو یک زیارت نوشته می شود و هر زیارت معادل یک حج و یک عمره است. سدیر گفت: گاهی می شد که در یک ماه بیش از بیست بار این کار را انجام می دادم.

✓ دیدار با معشوق

سَمِعْتُ الْحَارِثَ الْأَعْوَرَ وَهُوَ يَقُولُ أَتَيْتُ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيًّا عَلَيْهِ السَّلَامُ ذَاتَ لَيْلَةٍ فَقَالَ يَا أَعْوَرَ مَا جَاءَكَ قَالَ فَقُلْتُ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ جَاءَ بِي وَاللَّهِ حُبُّكَ، قَالَ، فَقَالَ أَمَا إِنِّي سَأَحَدُّكَ لِتَشْكُرَهَا، أَمَا إِنَّهُ لَا يَمُوتُ عَبْدٌ يُحِبُّنِي فَتَخْرُجُ نَفْسُهُ حَتَّى يَرَانِي حَيْثُ يُحِبُّ وَلَا يَمُوتُ عَبْدٌ يُبْغِضُنِي فَتَخْرُجُ نَفْسُهُ حَتَّى يَرَانِي حَيْثُ يَكْرَهُ.

رجال الكشي - إختيار معرفة الرجال، النص، ص: ۸۹

حارث همدانی گوید: شبی (دیر هنگام) به محضر امیرالمومنین علیه السلام رسیدم، حضرت فرمودند: چه چیز تو را این موقع شب به اینجا کشانده؟ گفتم: به خدا سوگند محبت شما! فرمودند: اینک برایت حدیثی گویم تا شکرش را بجا آوری. آگاه باش که هر بنده ای که مرا دوست بدارد، هنگام مرگ مرا همانطور که دوست داشته می بیند. و هر بنده ای که مرا دشمن بدارد، هنگام مرگ مرا همانطور که دشمن داشته می بیند.

✓ امام بر شرق و غرب عالم اشرف دارد

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ بْنِ النُّعْمَانِ عَنْ أَبِيهِ قَالَ حَدَّثَنِي الشَّامِيُّ عَنْ أَبِي دَاوُدَ السَّبْعِيِّ عَنْ أَبِي سَعِيدِ الْخُدْرِيِّ عَنْ رُمَيْلَةَ قَالَ: وَعِكَتُ وَعَكَأَ شَدِيداً فِي زَمَانِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَوَجَدْتُ مِنْ نَفْسِي خِفَّةً فِي يَوْمِ الْجُمُعَةِ وَقُلْتُ لَا أَعْرِفُ شَيْئاً أَفْضَلَ مِنْ أَنْ أَفِيضَ عَلَيَّ نَفْسِي مِنَ الْمَاءِ وَأَصَلِّيَ خَلْفَ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَفَعَلْتُ ثُمَّ جِئْتُ إِلَى الْمَسْجِدِ فَلَمَّا صَعِدَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ الْمِنْبَرَ عَادَ عَلَيَّ ذَلِكَ الْوَعْكَ فَلَمَّا انْصَرَفَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَدَخَلَ الْقَصْرَ دَخَلْتُ مَعَهُ فَقَالَ يَا رُمَيْلَةُ رَأَيْتُكَ وَ أَنْتَ مُتَشَبِّهُ بَعْضِكَ فِي بَعْضٍ فَقُلْتُ نَعَمْ وَ قَصَصْتُ عَلَيْهِ الْقِصَّةَ الَّتِي كُنْتُ فِيهَا وَ الَّذِي حَمَلَنِي عَلَى الرَّغْبَةِ فِي الصَّلَاةِ خَلْفَهُ فَقَالَ يَا رُمَيْلَةُ لَيْسَ مِنْ مُؤْمِنٍ يَمْرُضُ إِلَّا مَرِيضًا بِمَرَضِهِ وَ لَا يَحْزُنُ إِلَّا حَزَنًا بِحَزْنِهِ وَ لَا يَدْعُو إِلَّا أَمْتًا لِدُعَائِهِ وَ لَا يَسْكُتُ إِلَّا دَعْوَانَا لَهُ فَقُلْتُ لَهُ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ جَعَلَنِي اللَّهُ فِدَاكَ هَذَا لِمَنْ مَعَكَ فِي الْقَصْرِ أَرَأَيْتَ مَنْ كَانَ فِي أَطْرَافِ الْأَرْضِ قَالَ يَا رُمَيْلَةُ لَيْسَ يَغِيبُ عَنَّا مُؤْمِنٌ فِي شَرْقِ الْأَرْضِ وَ لَا فِي غَرْبِهَا.

بصائر الدرجات في فضائل آل محمد صلى الله عليهم، ج ١، ص: ٢٦٠

رميله گوید: یکبار در زمان خلافت امیرالمومنین علیه السلام سخت بیمار شدم تا اینکه در روز جمعه کمی احساس سبکی و بهبودی یافتم. با خودم گفتم عملی بهتر ازین سراغ ندارم که غسل کنم و نماز را پشت سر امیرالمومنین علیه السلام بخوانم. پس در نماز شرکت کردم، اما همین که حضرت روی منبر نشستند، دوباره حالم بد شد. چون امیرالمومنین علیه السلام بعد از نماز وارد دارالاماره شدند من نیز همراهشان رفتم. فرمودند: ای رميله دیدم که از درد به خود می پیچی؟ گفتم آری! و ماجرای بیماری ام را برای حضرت تعریف کردم و گفتم دوست داشتم نماز را به امامت شما بخوانم. حضرت فرمودند: ای رميله هیچ مومنی بیمار نمی شود مگر آنکه ما هم بیمار می شویم، هیچ مومنی اندوهگین نمی شود مگر آنکه ما هم به اندوه او غمگین می شویم، هیچ مومنی

دست بدعا بر نمی دارد مگر اینکه ما هم آمین می گوئیم، و هیچ مومنی سکوت نمیکند مگر اینکه ما در حقش دعا میکنیم. عرض کردم: این لطف شما در حق کسانی است که در کنار شما هستند! پس دیگران که از شما دورند چطور؟ حضرت در پاسخ فرمودند: ای رمیله! حال هیچ مومنی در شرق و غرب عالم از ما پوشیده نیست.

✓ ارتباط با امام، از طریق پیوند با شیعیان

أَبُو مُحَمَّدٍ الْفَحَّامُ، قَالَ: حَدَّثَنِي عَمِّي، قَالَ: حَدَّثَنِي إِبْرَاهِيمُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْكُتْنُجِيُّ، عَنْ أَبِي عَاصِمٍ، عَنِ الصَّادِقِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: شِيعَتُنَا جُزْءٌ مِنَّا، خُلِقُوا مِنْ فَضْلِ طَيْبَتِنَا، يَسُوؤُهُمْ مَا يَسُوؤُنَا، وَيَسْرُهُمْ مَا يَسْرُنَا، فَإِذَا أَرَادَنَا أَحَدٌ فَلْيَقْصِدْهُمْ فَإِنَّهُمْ الَّذِينَ يُوَصَلُ مِنْهُ إِلَيْنَا.

الأمالی (للطوسی)، النص، ص: ۲۹۹

امام صادق علیه السلام فرمودند: شیعیان ما جزئی از ما هستند که از باقی مانده طینت ما آفریده شدند. هرآنچه ما را اندوهگین سازد، آنان را نیز غمگین می سازد؛ و هر آنچه ما را شادمان سازد، آنان را نیز شادمان می گرداند. پس هر کس ما را می طلبد، باید به آنان توجه و نیکی نماید. چرا که از طریق ایشان به ما می رسد.

